

Zjištěné trestné činy v Jihomoravském kraji v letech 1991 až 2007

Počátek devadesátých let byl pro obyvatelstvo České republiky obdobím významných ekonomických a sociálních změn. Kladné stránky rozvoje společnosti, jimiž byl růst ekonomiky doprovázený růstem životní úrovně, doprovázely i negativními jevy. Jedním z nich byl růst kriminality. Kriminalita je složitým společenským jevem, který tvoří rámcový obraz bezpečnosti daného území. K prvkům, které vývoj kriminality v minulých letech ovlivnily, v obecnosti patřil i pokřivený způsob chápání demokracie, otevření se okolnímu světu spojené s přílivem společensky nežádoucích osob a svoji roli sehrál i růst nezaměstnanosti. Dlouhodobým celospolečenským cílem je omezit kriminalitu nejen represivními metodami, ale i prevencí. Ze statistického pohledu lze kriminalitu charakterizovat počtem a strukturou zjištěných trestných činů, resp. podílem objasněnosti trestné činnosti. Data o zjištěných či objasněných trestných činech jsou převzata z podkladů Policejního prezidia ČR.

Nárůst počtu trestných činů se nevyhnul ani Jihomoravskému kraji. Jestliže v roce 1991 bylo v okresech Jihomoravského kraje zjištěno 21 075 spáchaných trestných činů, pak v roce 2007 to bylo již 33 347 trestných činů. Počet trestných činů se tedy zvýšil o 12 272, tj. o 58,2 %. V uplynulých 17 letech byl rok 1998 v Jihomoravském kraji rokem, v němž byl zjištěn nejvyšší počet trestných činů (37 602), naopak ve výchozím roce 1991 byl počet nejnižší (21 075). V letech 1991 až 2007 bylo v Jihomoravském kraji v průměru každý rok zjištěno 33 054 trestných činů. Tento průměr je vysoký především zásluhou let 1997 až 2000, kdy byly počty trestných činů nejvyšší. Údaje uvedené v tabulkách či grafech pochází ze zdrojů Policejního prezidia České republiky.

Tab. 1 Zjištěné trestné činy v Jihomoravském kraji v letech 1991 až 2007

	Jihomoravský kraj	Blansko	Brno-město	Brno-venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo
1991	21 075	1 134	11 686	2 127	1 834	1 722	1 244	1 328
1992	27 496	1 322	15 465	2 562	2 304	2 719	1 322	1 802
1993	32 620	1 662	18 447	3 015	2 780	3 190	1 290	2 236
1994	32 413	1 767	18 533	3 184	2 485	3 217	1 363	1 864
1995	34 532	1 850	18 721	3 659	2 854	3 729	1 562	2 157
1996	35 480	1 903	18 696	3 894	3 158	3 651	1 460	2 718
1997	37 079	1 784	21 430	3 633	3 350	3 165	1 413	2 304
1998	37 602	1 771	21 254	3 943	3 433	3 285	1 684	2 232
1999	37 056	1 788	20 674	4 072	3 370	3 242	1 624	2 286
2000	36 593	1 819	20 234	4 226	3 533	3 033	1 544	2 204
2001	31 993	1 639	17 768	3 654	2 933	2 460	1 354	2 185
2002	35 427	1 871	19 205	4 027	3 333	3 074	1 619	2 298
2003	34 341	1 616	19 821	3 864	3 031	2 343	1 516	2 150
2004	32 008	1 405	18 225	3 418	2 830	2 323	1 535	2 272
2005	30 878	1 492	17 586	3 230	2 847	2 249	1 214	2 260
2006	31 973	1 459	18 489	3 423	2 709	2 303	1 310	2 280
2007	33 347	1 814	18 610	3 745	3 034	2 116	1 339	2 689

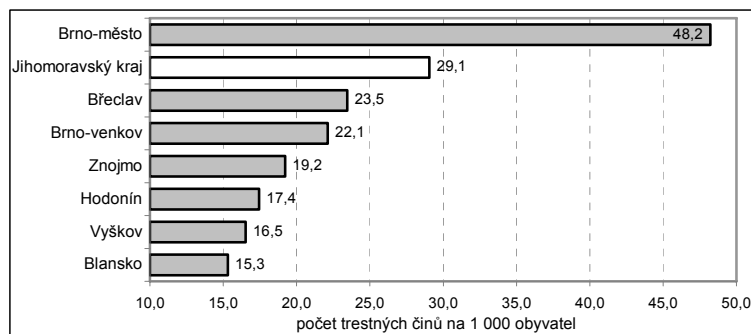
Pro hodnocení trendu vývoje kriminality se nabízí srovnání dvou období – období let 1991 až 2000 a období roku 2000 až 2007. Rok 2000 je tedy mezníkem, v prvním období je rokem konečným a počátečním pro druhou etapu. V prvním období počet zjištěných trestných činů postupně vzrůstal, ročně bylo v průměru zjištěno 33 195 trestných činů, v roce 2000 byl počet zjištěných trestných činů o 73,6 % vyšší než v roce 1991. Celkové relativní zvýšení odpovídá průměrnému ročnímu tempu růstu 6,3 %. Naproti tomu v období let 2000 až 2007 byl zaznamenán trend snižování počtu trestných činů, průměrný roční pokles v této etapě činil 1,3 %. Z hlediska vývoje je to sice situace příznivější, ovšem průměrný roční počet zjištěných trestných činů byl v tomto období vyšší – 33 320 trestných činů.

Tab. 2 Charakteristiky vývoje počtu zjištěných trestných činů v Jihomoravském kraji

	Období 1991 - 2007				Období 1991 - 2000				Období 2000 - 2007			
	minimum		maximum		roční průměr	rozdíl 2000 - 1991	změna (%)		roční průměr	rozdíl 2007 - 2000	změna (%)	
	rok	počet	rok	počet			2000/1991	průměrná roční			2007/2000	průměrná roční
Jihomoravský kraj	1991	21 075	1998	37 602	33 195	15 518	73,6	6,3	33 320	-3 246	-8,9	-1,3
Blansko	1991	1 134	1996	1 903	1 680	685	60,4	5,4	1 639	-5	-0,3	-0,0
Brno-město	1991	11 686	1997	21 430	18 514	8 548	73,1	6,3	18 742	-1 624	-8,0	-1,2
Brno-venkov	1991	2 127	2000	4 226	3 432	2 099	98,7	7,9	3 698	-481	-11,4	-1,7
Břeclav	1991	1 834	2000	3 533	2 910	1 699	92,6	7,6	3 031	-499	-14,1	-2,2
Hodonín	1991	1 722	1995	3 729	3 095	1 311	76,1	6,5	2 488	-917	-30,2	-5,0
Vyškov	2005	1 214	1998	1 684	1 451	300	24,1	2,4	1 429	-205	-13,3	-2,0
Znojmo	1991	1 328	1996	2 718	2 113	876	66,0	5,8	2 292	485	22,0	2,9

V okresech Jihomoravského kraje byl vývoj v prvním období vcelku podobný, ve všech okresech byl zaznamenán přírůstek počtu zjištěných trestných činů. Ovšem zatímco v okrese Brno-venkov se počet zjištěných trestných činů v roce 2000 proti roku 1991 téměř zdvojnásobil (přírůstek 98,7 %), v okrese Vyškov se zvýšil pouze o čtvrtinu (24,1 %). Vývoj kriminality v okresech v letech 2000 až 2007 se již odlišoval, především v okrese Znojmo. Zde, na rozdíl od ostatních okresů i krajského vývoje, byl zaznamenán znovu nárůst počtu zjištěných trestných činů, a to o 22,0 %. Nejvyšší pokles počtu trestných činů byl evidován v okrese Hodonín – v roce 2007 jich bylo proti roku 2000 zjištěno téměř o třetinu méně (o 30,2 %).

Graf 1 Počet trestných činů na 1 000 obyvatel v okresech Jihomoravského kraje – roční průměr za období 1991 až 2007

Pro srovnání úrovně kriminality v okresech Jihomoravského kraje je vhodnější použít přepočtený počet zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel středního stavu. V letech 1991 až 2007 připadlo na 1 000 obyvatel Jihomoravského kraje v průměru ročně 29,1 zjištěných trestných činů. Nejvyšší kriminalitou se vyznačoval okres Brno-město, průměrná přepočtená hodnota 48,2 trestných činů na 1 000 obyvatel byla prakticky trojnásobná oproti

okresům Blansko s hodnotou 15,3 a Vyškov s hodnotou 16,5 zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel. Krajský průměr byl okrese Brno-město ovlivněn natolik, že ho nepřekročil žádný jiný okres.

Tab. 3 Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel

	Jihomoravský kraj	Blansko	Brno-město	Brno-venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo
1991	18,5	10,5	30,1	13,7	14,7	10,7	14,3	11,7
1992	24,1	12,3	39,7	16,5	18,4	16,9	15,2	15,9
1993	28,6	15,4	47,3	19,4	22,2	19,7	14,9	19,7
1994	28,4	16,4	47,5	20,5	19,8	19,8	15,7	16,3
1995	30,2	17,1	48,1	23,5	22,7	23,0	18,0	18,9
1996	31,1	17,6	48,2	24,8	25,4	22,5	16,9	23,8
1997	32,6	16,5	55,4	23,1	26,9	19,6	16,3	20,2
1998	33,0	16,4	55,2	24,9	27,5	20,3	19,4	19,6
1999	32,6	16,6	53,8	25,7	27,0	20,1	18,7	20,0
2000	32,2	16,9	52,8	26,6	28,3	18,8	17,8	19,3
2001	28,4	15,2	47,3	22,9	23,6	15,4	15,7	19,2
2002	31,6	17,4	51,7	25,1	27,0	19,3	18,7	20,2
2003	30,6	15,0	53,6	23,8	24,6	14,8	17,5	18,9
2004	28,5	13,1	49,5	20,8	23,0	14,7	17,6	19,9
2005	27,3	13,8	47,9	18,6	23,1	14,3	13,9	19,8
2006	28,3	13,5	50,5	19,6	22,0	14,7	15,0	19,9
2007	29,4	17,2	50,7	19,4	26,8	13,5	15,3	23,9

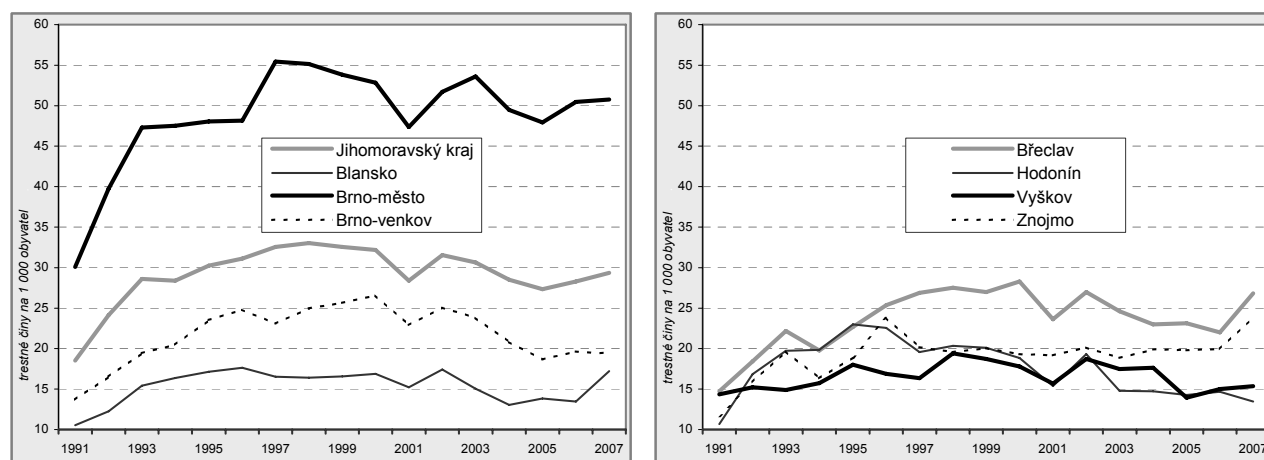
Tab. 4 Charakteristiky vývoje počtu zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel

	Období 1991 - 2007				Období 1991 - 2000				Období 2000 - 2007			
	minimum		maximum		roční průměr	rozdíl 2000 - 1991	změna (%)		roční průměr	rozdíl 2007 - 2000	změna (%)	
	rok	počet	rok	počet			2000/1991	průměrná roční			2007/2000	průměrná roční
Jihomoravský kraj	1991	18,5	1998	33,0	29,1	13,7	73,8	6,3	29,5	-2,8	-8,8	-1,3
Blansko	1991	10,5	1996	17,6	15,6	6,4	60,4	5,4	15,3	0,3	2,1	0,3
Brno-město	1991	30,1	1997	55,4	47,8	22,7	75,6	6,5	50,5	-2,1	-4,0	-0,6
Brno-venkov	1991	13,7	2000	26,6	21,9	12,9	93,8	7,6	22,1	-7,2	-27,0	-4,4
Břeclav	1991	14,7	2000	28,3	23,3	13,6	92,2	7,5	24,8	-1,4	-5,1	-0,7
Hodonín	1991	10,7	1995	23,0	19,1	8,2	76,4	6,5	15,7	-5,4	-28,6	-4,7
Vyškov	2005	13,9	1998	19,4	16,7	3,5	24,1	2,4	16,4	-2,5	-13,9	-2,1
Znojmo	1991	11,7	2007	23,9	18,5	7,6	65,1	5,7	20,1	4,6	23,6	3,1

Přepočtené hodnoty počtu zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel v okresech Jihomoravského kraje v jednotlivých letech a srovnání přepočtených hodnot ve zvolených obdobích jsou obsahem tabulky 3 a 4. Trendy vývoje hodnot vztažených na počet obyvatel byly obdobné jako u absolutních hodnot. Rozdíl se objevil pouze v okrese Blansko v období let 2000 až 2007. Zatímco u absolutního vyjádření byl zaznamenán

alespoň minimální pokles, při přepočtu na 1 000 obyvatel se počet zjištěných trestných činů zvýšil, a to o 2,1 %. Vcelku názorný je graf 2, kde pro vzájemné srovnání vývoje úrovně kriminality v okresech Jihomoravského kraje v jednotlivých letech sledovaného období je v obou částech zachováno pro přepočtené hodnoty stejné měřítko a jsou zde zřetelná období zvyšování, poklesu či kolísání úrovně kriminality.

Graf 2 Trestné činy na 1 000 obyvatel v letech 1991 až 2007 podle okresů Jihomoravského kraje

V nejjednodušším členění lze kriminalitu rozdělit na 3 druhy – kriminalitu hospodářskou, obecnou a ostatní. Dlouhodobě nejvyšší podíl z celku tvoří kriminalita obecná, do níž spadají vraždy, násilné, mravnostní a majetkové trestné činy. Postupně ovšem vzrůstal i podíl kriminality hospodářské. Pohled na strukturu zjištěných trestných činů v okresech Jihomoravského kraje nabízí tabulka 5.

Tab. 5 Zjištěné trestné činy podle druhu v Jihomoravském kraji v letech 1991 až 2007

	Zjištěné trestné činy	hospodářská kriminalita	z toho				
			celkem	obecná kriminalita			
				z toho			
				loupeže	vloupání do bytů	znásilnění	vraždy
1991	21 075	735	18 786	.	.	.	.
1992	27 496	1 000	24 855	294	1 170	53	.
1993	32 620	1 620	29 191	330	1 350	60	17
1994	32 413	1 671	28 945	311	1 137	65	20
1995	34 532	2 189	30 043	276	988	65	22
1996	35 480	1 850	31 229	325	1 123	48	39
1997	37 079	2 862	31 630	400	1 104	51	30
1998	37 602	2 842	32 151	306	1 130	61	33
1999	37 056	2 858	31 482	357	1 221	29	22
2000	36 593	3 401	30 588	350	1 054	46	24
2001	31 993	3 750	25 766	322	974	54	18
2002	35 427	4 846	27 705	476	1 124	55	18
2003	34 341	3 705	28 217	358	1 239	64	16
2004	32 008	3 632	26 005	407	1 099	59	15
2005	30 878	3 999	24 572	391	1 012	47	15
2006	31 973	4 204	24 657	349	1 045	38	19
2007	33 347	4 456	23 898	348	926	33	24

V roce 2000 byl počet zjištěných trestných činů z oblasti hospodářské kriminality proti roku 1991 téměř pětinasobný, počet činů z oblasti obecné kriminality se ve stejném období zvýšil přibližně o 63 %. Ve srovnání hodnot roku 2007 a 2000 již nebyly tak výrazné rozdíly, počet činů spadajících do hospodářské kriminality vzrostl o 31,0 %, naproti tomu počet trestných činů z oblasti obecné kriminality poklesl o 21,9 %. V tabulce 6 jsou za okresy Jihomoravského kraje uvedeny hodnoty podílu trestných činů z oblasti hospodářské kriminality na celkovém počtu zjištěných trestných činů (v době zpracování bylo členění do okresů k dispozici pouze do roku 2006). Z tohoto dlouhodobého přehledu je patrný postupný růst, resp. trend zvyšování podílu hospodářské kriminality. V roce 1991 tyto činy tvořily pouze 3,5 % z celku, v roce 2000 již 9,3 % a v roce 2006 již 13,1 %. Nejvyšší podíl hospodářské kriminality na celku byl zaznamenán v roce 2002, a to 13,7 %.

Tab. 6 Podíl hospodářské kriminality na počtu zjištěných trestných činů v Jihomoravském kraji v letech 1991 až 2006 v %

	Jihomoravský kraj	Blansko	Brno-město	Brno-venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo
1991	3,5	5,5	2,2	4,4	4,4	4,5	5,8	6,9
1992	3,6	3,3	2,4	3,9	4,6	4,5	7,7	8,7
1993	5,0	5,2	3,5	4,5	8,8	5,6	11,6	8,2
1994	5,2	5,4	3,7	5,3	7,0	5,6	13,0	10,6
1995	6,3	5,7	4,4	5,6	11,1	9,4	10,1	10,6
1996	5,2	6,0	3,8	5,3	7,5	6,4	6,4	9,3
1997	7,7	9,5	5,8	7,1	11,4	9,9	12,5	13,6
1998	7,6	12,0	4,7	7,8	11,1	11,3	13,1	15,5
1999	7,7	11,6	4,7	7,9	10,6	11,8	14,5	17,1
2000	9,3	9,7	7,7	8,0	9,0	13,8	14,8	16,7
2001	11,7	12,1	10,7	10,6	11,5	16,4	13,0	15,9
2002	13,7	15,7	12,4	10,2	15,8	20,1	15,6	15,7
2003	10,8	10,5	9,6	10,3	11,5	13,7	15,8	15,0
2004	11,3	10,6	11,3	8,9	10,8	11,9	12,1	15,6
2005	13,0	10,0	12,5	10,1	11,3	20,0	16,6	15,8
2006	13,1	8,6	14,1	8,4	10,0	17,6	13,0	15,1

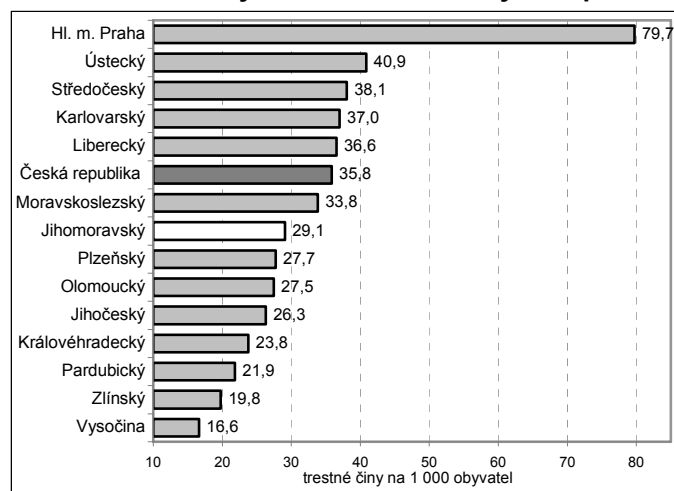
Z okresů Jihomoravského kraje byl nejvyšší podíl hospodářské kriminality v celém období zaznamenán na Znojemsku, průměr za roky 1991 až 2006 činil 13,3 % (v Jihomoravském kraji 8,5 %). V období let 2000 až 2006 byla nejvyšší průměrná hodnota zjištěna na Hodonínsku – 16,3 % (v Jihomoravském kraji 11,8 %), v okrese Hodonín v roce 2002 a 2005 do hospodářské kriminality spadala pětina zjištěných trestných činů.

Tab. 7 Podíl objasněných trestných činů v okresech Jihomoravského kraje v letech 1999 až 2007 v %

	Jihomoravský kraj	Blansko	Brno-město	Brno-venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo
1999	45,6	60,2	37,0	43,7	55,4	63,2	57,9	67,2
2000	44,5	58,9	37,4	42,3	46,3	61,3	56,7	67,3
2001	53,5	63,0	49,2	48,5	57,3	67,0	61,2	65,1
2002	40,2	56,9	31,0	41,9	49,7	56,9	51,8	55,6
2003	37,9	51,6	30,5	41,7	43,0	56,1	50,8	53,7
2004	39,4	54,5	32,6	41,9	44,4	56,5	45,9	52,7
2005	41,1	53,6	34,0	46,1	44,3	56,9	49,3	56,2
2006	39,7	55,6	31,9	44,0	44,8	59,1	51,8	54,1
2007	39,9	53,4	33,5	39,7	42,3	61,2	46,9	53,0

V tabulce 7 jsou pro doplnění uvedeny údaje charakterizující stupeň objasněnosti trestných činů. Mezi okresy existovaly výrazné rozdíly. Na první pohled je zřejmé, že nejnižší procento objasněných trestných činů bylo v letech 1999 až 2007 v okrese Brno-město, v průměru to bylo 35,2 %. Naproti tomu v okrese Hodonín bylo průměrné procento objasněnosti 59,9 a v okrese Znojmo 58,2 (v Jihomoravském kraji 42,4 %). Výrazně vyšší procento objasněnosti bylo v uplynulém období u hospodářské kriminality (v letech 1999 až 2007) v průměru 74,4 %, u obecné kriminality průměrné procento objasněnosti činilo pouze 32,6 %.

Graf 3 Počet trestných činů na 1 000 obyvatel podle krajů – roční průměr za období 1991 až 2007

Nejvyšší úroveň kriminality v uplynulých letech byla v Hlavním městě Praze. Na 1 000 obyvatel zde v letech 1991 až 2007 připadlo v průměru ročně 79,7 zjištěných trestných činů. V Ústeckém kraji, který byl druhý v pořadí, byla ve srovnání s Hl. m. Prahou úroveň kriminality přibližně poloviční. V Jihomoravském kraji činila průměrná roční hodnota za 17 let 29,1 trestných činů na tisíc obyvatel, tato výše byla pod úrovní republikového průměru (35,8) a mezi kraji byla až sedmá nejvyšší, resp. osmá nejnižší. Ze všech krajů České republiky byla nejpříznivější situace v této oblasti v kraji Vysočina, na tisíc obyvatel zde připadlo v průměru pouze 16,6 zjištěných trestných činů.

Tab. 8 Zjištěné trestné činy absolutně a v přepočtu na 1 000 obyvatel podle krajů^{*)}

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Počet zjištěných trestních činů															
1991	282 996	64 598	33 251	10 864	12 114	11 479	29 224	11 549	8 014	6 369	6 116	21 075	14 947	8 654	44 742
1992	345 008	72 509	40 210	13 612	13 317	12 905	38 597	14 444	12 113	9 059	7 142	27 496	18 680	11 033	53 891
1993	398 505	88 457	44 188	16 347	15 308	14 263	40 281	17 630	15 362	12 993	7 941	32 620	23 817	13 104	56 194
1994	365 265	85 427	41 038	15 299	14 176	11 898	34 567	16 323	14 634	12 500	8 069	32 413	19 498	12 505	46 918
1995	368 624	85 677	40 624	16 924	13 707	11 062	35 114	15 180	14 170	12 932	9 232	34 532	19 350	13 258	46 862
1996	387 374	99 107	43 447	16 992	14 588	11 275	34 123	16 380	14 187	12 668	9 482	35 480	20 130	13 066	46 449
1997	397 845	104 241	47 162	17 993	15 554	11 327	34 488	17 004	14 063	12 384	9 494	37 079	17 662	12 749	46 645
1998	425 930	114 070	52 440	19 577	16 968	12 625	36 155	17 419	14 687	12 348	10 210	37 602	19 961	13 474	48 394
1999	426 626	120 166	52 191	19 560	18 446	11 713	35 078	16 937	14 306	12 704	9 952	37 056	19 091	13 068	46 358
2000	391 310	106 974	45 463	18 641	17 265	10 675	32 114	16 033	13 394	11 816	9 314	36 593	18 322	12 914	41 792
2001	358 362	99 966	41 125	16 990	15 510	10 243	29 495	14 493	12 978	10 609	8 435	31 993	16 249	12 370	37 906
2002	372 001	102 847	42 149	16 266	16 006	11 135	31 460	16 415	13 307	11 285	8 971	35 427	16 535	12 493	37 705
2003	357 241	99 107	38 567	15 773	16 160	10 591	30 903	15 663	12 691	10 539	8 693	34 341	15 822	11 013	37 378
2004	351 090	97 302	37 776	16 396	16 815	10 349	32 348	15 352	12 572	10 519	8 526	32 008	15 352	10 619	35 156
2005	343 687	95 731	37 208	16 752	15 138	10 081	32 751	15 037	11 674	10 288	7 993	30 878	14 841	10 176	35 139
2006	335 851	89 618	37 188	16 106	13 914	9 476	32 806	14 773	11 521	9 587	8 184	31 973	14 092	9 881	36 732
2007	357 391	87 319	43 956	15 834	15 421	10 583	34 663	16 050	13 648	10 483	9 612	33 437	15 734	10 922	39 729
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel															
1991	27,5	53,2	29,9	17,4	21,7	37,9	35,4	27,1	14,5	12,5	11,7	18,5	23,4	14,5	34,7
1992	33,4	59,6	36,2	21,8	23,9	42,5	46,8	33,9	21,9	17,8	13,7	24,1	29,2	18,4	41,7
1993	38,6	72,6	39,8	26,1	27,5	46,9	48,8	41,2	27,7	25,5	15,2	28,6	37,2	21,8	43,4
1994	35,3	70,2	37,0	24,4	25,5	39,0	41,9	38,1	26,4	24,5	15,4	28,4	30,4	20,8	36,2
1995	35,7	70,7	36,7	27,0	24,6	36,3	42,5	35,4	25,6	25,3	17,6	30,2	30,1	22,1	36,2
1996	37,6	82,1	39,3	27,1	26,3	37,0	41,4	38,2	25,6	24,8	18,1	31,1	31,2	21,8	36,1
1997	38,6	86,7	42,7	28,7	28,1	37,2	41,8	39,6	25,4	24,3	18,2	32,6	27,4	21,3	36,3
1998	41,4	95,3	47,4	31,2	30,7	41,4	43,7	40,6	26,6	24,2	19,5	33,0	31,0	22,5	37,7
1999	41,5	101,0	47,0	31,2	33,4	38,4	42,4	39,5	25,9	25,0	19,1	32,6	29,7	21,8	36,1
2000	38,1	90,4	40,8	29,8	31,3	35,0	38,8	37,4	24,3	23,2	17,9	32,2	28,6	21,6	32,7
2001	35,1	85,8	36,6	27,2	28,2	33,7	36,0	33,9	23,6	20,9	16,3	28,4	25,4	20,8	29,9
2002	36,5	88,8	37,4	26,0	29,1	36,7	38,4	38,4	24,3	22,3	17,3	31,6	25,9	21,1	29,8
2003	35,0	85,3	34,1	25,2	29,4	34,8	37,7	36,7	23,2	20,8	16,8	30,6	24,9	18,6	29,6
2004	34,4	83,5	33,2	26,2	30,6	34,1	39,4	35,9	23,0	20,8	16,5	28,5	24,2	18,0	27,9
2005	33,6	81,4	32,4	26,7	27,5	33,1	39,8	35,1	21,3	20,3	15,7	27,3	23,2	17,2	28,1
2006	32,7	75,7	31,9	25,6	25,2	31,1	39,9	34,4	21,0	18,9	16,0	28,3	22,0	16,8	29,4
2007	34,6	73,0	37,0	25,1	27,7	34,6	42,0	37,1	24,8	20,6	18,8	29,4	24,6	18,5	31,8

^{*)} V jednotlivých krajích jsou v roce 2007 započteny i trestné činy zjištěné a objasněné jinými útvary v rámci ČR (v Jihomoravském kraji 90 případů)

Ze srovnání vývoje kriminality v jednotlivých krajích ovšem nevychází situace v Jihomoravském kraji příliš příznivě. V roce 2000 se proti roku 1991 v České republice počet zjištěných trestných činů zvýšil o 38,3 % (v přepočtu na 1 000 obyvatel o 38,8 %). Nárůst o 73,6 % u absolutních hodnot či o 73,8 % u přepočteného ukazatele zjištěný v Jihomoravském kraji byl ve srovnání s ostatními kraji druhý nejvyšší (po Pardubickém kraji, zde došlo k nárůstu o 85,5 resp. 85,7 %). Pouze ve dvou krajích, a to Karlovarském a Moravskoslezském, se v tomto období kriminalita snížila. Vyjádřeno průměrným ročním tempem přepočteného ukazatele – v Karlovarském kraji klesala úroveň kriminality na tisíc obyvatel tempem 0,9 % ročně a v Moravskoslezském kraji tempem 0,7 % ročně.

V roce 2007 v rámci ČR poklesl počet zjištěných trestných činů proti roku 2000 o 8,7 % v absolutním vyjádření a o 9,1 % v přepočtu na tisíc obyvatel. Pokles počtu zjištěných trestných činů o 8,6 resp. 8,5 % zaznamenaný v Jihomoravském kraji (vlivem 90 započtených případů se liší od údajů v tab. 2 a 4), byl sedmý resp. osmý nejvyšší. K nejpříznivějšímu vývoji došlo v posledním období v Hlavním městě Praze, Jihočeském a Zlínském kraji, kde úroveň kriminality v absolutním i relativním vyjádření poklesla nejvýrazněji.

Z hlediska struktury kriminality byl i v krajském pohledu zřetelný rostoucí podíl hospodářské kriminality. V rámci ČR za roky 1991 až 2007 trestné činy spadající charakterem do hospodářské kriminality tvořily v průměru 8,2 % (v letech 2000 až 2007 to bylo 10,4 %). V roce 1991 tyto činy tvořily pouze 2,9 % z celku, v roce 2000 již 9,6 % a v roce 2007 již 10,6 %. Nejvyšší podíl byl zaznamenaný v roce 2005, a to 12,7 %. Z jednotlivých krajů byl nejvyšší podíl hospodářské kriminality v celém období zaznamenaný v Královéhradeckém kraji, průměr za roky 1991 až 2007 činil 13,3 %, v období roku 2000 až 2007 to byl podíl již 15,1 %. V Jihomoravském kraji byl podíl 8,8 % za celé období šestý nejvyšší.

Tab. 9 Charakteristiky vývoje počtu zjištěných trestných činů

	Období 1991 - 2007				Období 1991 - 2000				Období 2000 - 2007			
	minimum		maximum		roční průměr	rozdíl 2000 - 1991	změna (%)		roční průměr	rozdíl 2007 - 2000	změna (%)	
	rok	počet	rok	počet			2000/1991	průměrná roční			2007/2000	průměrná roční
	Počet zjištěných trestních činů											
Česká republika	1991	282 996	1999	426 626	378 948	108 314	38,3	3,7	358 367	-33 919	-8,7	-1,3
Hl. m. Praha	1991	64 598	1999	120 166	94 123	42 376	65,6	5,8	97 358	-19 655	-18,4	-2,9
Středočeský	1991	33 251	1998	52 440	44 001	12 212	36,7	3,5	40 429	-1 507	-3,3	-0,5
Jihočeský	1991	10 864	1998	19 577	16 581	7 777	71,6	6,2	16 595	-2 807	-15,1	-2,3
Plzeňský	1991	12 114	1999	18 446	15 144	5 151	42,5	4,0	15 779	-1 844	-10,7	-1,6
Karlovarský	2006	9 476	1993	14 263	11 922	-804	-7,0	-0,8	10 392	-92	-0,9	-0,1
Ústecký	1991	29 224	1993	40 281	34 974	2 890	9,9	1,1	32 068	2 549	7,9	1,1
Liberecký	1991	11 549	1993	17 630	15 890	4 484	38,8	3,7	15 477	17	0,1	0,0
Královéhradecký	1991	8 014	1993	15 362	13 493	5 380	67,1	5,9	12 723	254	1,9	0,3
Pardubický	1991	6 369	1993	12 993	11 577	5 447	85,5	7,1	10 641	-1 333	-11,3	-1,7
Vysočina	1991	6 116	1998	10 210	8 695	3 198	52,3	4,8	8 716	298	3,2	0,5
Jihomoravský	1991	21 075	1998	37 602	33 195	15 518	73,6	6,3	33 331	-3 156	-8,6	-1,3
Olomoucký	2006	14 092	1993	23 817	19 146	3 375	22,6	2,3	15 868	-2 588	-14,1	-2,2
Zlínský	1991	8 654	1998	13 474	12 383	4 260	49,2	4,5	11 299	-1 992	-15,4	-2,4
Moravskoslezský	2005	35 139	1993	56 194	47 825	-2 950	-6,6	-0,8	37 692	-2 063	-4,9	-0,7
	Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel											
Česká republika	1991	27,5	1999	41,5	36,8	10,6	38,8	3,7	35,0	-3,5	-9,1	-1,4
Hl. m. Praha	1991	53,2	1999	101,0	78,2	37,2	69,9	6,1	83,0	-17,4	-19,2	-3,0
Středočeský	1991	29,9	1998	47,4	39,7	11,0	36,6	3,5	35,4	-3,8	-9,3	-1,4
Jihočeský	1991	17,4	1998	31,2	26,5	12,4	70,9	6,1	26,5	-4,7	-15,8	-2,4
Plzeňský	1991	21,7	1999	33,4	27,3	9,6	44,2	4,2	28,6	-3,6	-11,6	-1,7
Karlovarský	2006	31,1	1993	46,9	39,2	-2,9	-7,6	-0,9	34,1	-0,4	-1,2	-0,2
Ústecký	1991	35,4	1993	48,8	42,4	3,4	9,6	1,0	39,0	3,2	8,1	1,1
Liberecký	1991	27,1	1993	41,2	37,1	10,2	37,7	3,6	36,1	-0,2	-0,6	-0,1
Královéhradecký	1991	14,5	1993	27,7	24,4	9,8	67,6	5,9	23,2	0,5	2,0	0,3
Pardubický	1991	12,5	1993	25,5	22,7	10,7	85,7	7,1	21,0	-2,6	-11,3	-1,7
Vysočina	1991	11,7	1998	19,5	16,6	6,1	52,4	4,8	16,9	0,9	4,9	0,7
Jihomoravský	1991	18,5	1998	33,0	29,1	13,7	73,8	6,3	29,5	-2,7	-8,5	-1,3
Olomoucký	2006	22,0	1993	37,2	29,8	5,2	22,0	2,2	24,8	-4,0	-14,0	-2,1
Zlínský	1991	14,5	1998	22,5	20,7	7,1	49,1	4,5	19,1	-3,1	-14,3	-2,2
Moravskoslezský	2005	27,9	1993	43,4	37,1	-2,1	-5,9	-0,7	29,9	-0,9	-2,6	-0,4

Opět spíše pro doplnění jsou v tabulce 10 uvedeny údaje o objasněnosti trestných činů podle krajů. Nejnižší procento objasněnosti v celém sledovaném období bylo vykázáno v Hlavním městě Praze, průměr za roky 1999 až 2007 činil 24,5 %. Nejvyššího podílu objasněných trestných činů bylo dosaženo v Karlovarském kraji (průměrně 55,8 %) a v Královéhradeckém kraji (54,8 %). Průměrné procento objasněnosti 42,5 v Jihomoravském kraji bylo třetí nejnižší – po Praze a Středočeském kraji (rozdíl proti v první části uvedené hodnotě způsobilo započtení 90 případů v roce 2007).

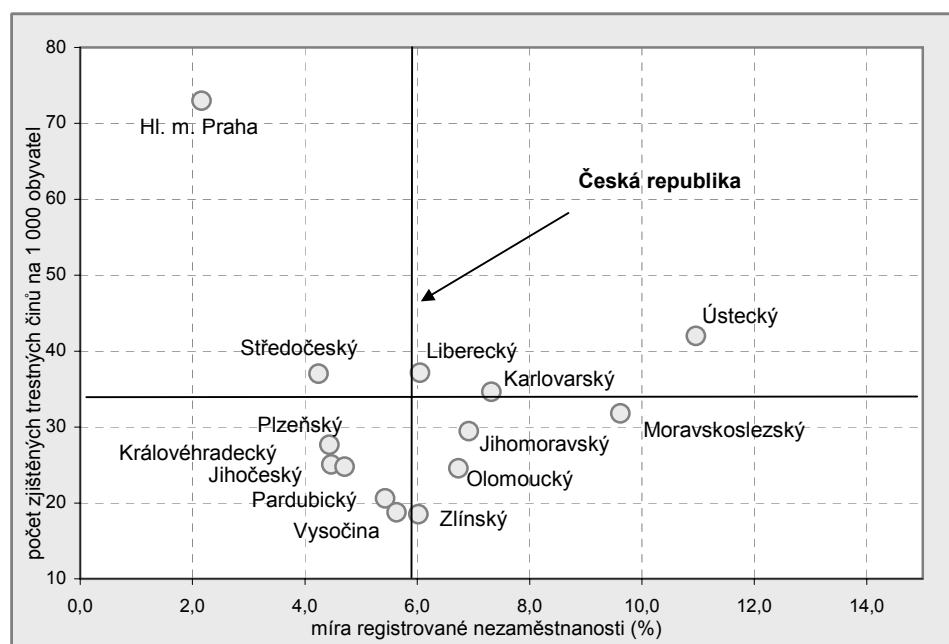
Tab. 10 Podíl objasněných trestných činů v letech 1999 až 2007 v %

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
1999	45,3	31,3	47,5	58,8	50,2	55,6	48,4	45,9	65,1	62,3	60,4	45,6	48,8	52,9	48,6
2000	44,0	26,2	42,8	57,6	49,0	54,5	53,7	46,9	61,9	57,6	57,7	44,5	52,1	54,1	51,6
2001	47,7	30,3	45,4	57,3	52,6	57,5	56,2	52,3	62,3	59,0	59,5	53,5	61,3	58,0	54,0
2002	40,6	25,6	32,8	53,3	43,4	54,3	53,2	45,0	50,8	47,5	47,4	40,2	53,9	49,2	51,8
2003	37,8	22,1	29,3	48,2	42,5	56,3	52,1	44,0	48,3	44,2	45,8	37,9	48,6	48,8	47,0
2004	38,1	19,5	30,7	47,7	42,1	54,0	52,9	49,6	49,5	44,9	46,3	39,4	50,8	50,2	49,6
2005	39,3	21,0	30,4	49,1	43,9	55,1	53,9	54,3	53,1	48,3	49,9	41,1	51,1	50,4	47,7
2006	39,7	21,3	31,4	47,9	48,1	59,3	55,8	54,7	51,9	49,2	51,6	39,7	50,3	51,0	44,6
2007	38,9	20,1	31,5	52,2	46,7	56,0	54,4	53,2	48,3	45,7	48,4	40,1	46,5	51,2	41,2

Tab. 11 Podíl hospodářské kriminality na počtu zjištěných trestných činů v letech 1991 až 2007 v %

	Česká republika	kraje													
		Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
1991	2,9	1,9	3,0	4,7	3,8	2,1	1,8	3,1	9,3	7,9	6,5	3,5	3,0	3,5	1,7
1992	3,4	2,3	4,1	6,3	4,0	2,4	2,4	4,1	9,0	9,1	7,6	3,6	2,4	3,8	1,8
1993	4,6	2,2	6,5	7,3	5,1	4,4	5,8	4,5	9,1	7,7	9,2	5,0	3,2	5,6	2,8
1994	4,7	2,4	7,7	7,4	4,3	5,3	4,6	3,7	7,7	7,4	8,5	5,2	4,0	5,0	3,2
1995	6,6	4,5	9,3	8,6	7,2	7,0	5,6	6,6	11,4	9,0	11,0	6,3	5,3	5,9	5,6
1996	6,3	3,4	9,5	9,7	6,9	7,8	5,7	6,3	11,6	10,6	10,8	5,2	5,2	6,7	5,9
1997	7,4	4,6	10,6	9,4	7,7	7,3	6,7	10,5	12,1	12,9	13,2	7,7	5,6	8,0	5,1
1998	8,5	6,4	10,4	10,9	8,6	7,7	7,4	10,1	15,7	14,6	13,6	7,6	6,5	11,2	6,5
1999	10,1	5,9	13,5	15,7	12,2	11,6	10,9	9,5	19,0	16,2	15,1	7,7	8,2	12,2	9,3
2000	9,6	5,8	10,8	13,0	9,6	9,7	11,3	10,7	16,4	14,2	10,9	9,3	10,0	11,9	10,5
2001	9,8	7,0	9,6	10,5	10,1	8,9	10,4	10,2	15,7	12,5	12,8	11,7	10,1	14,7	10,0
2002	10,8	7,3	8,6	12,0	9,2	12,1	12,5	11,7	14,8	14,8	13,5	13,7	12,3	14,9	12,5
2003	8,7	5,7	6,8	11,0	9,2	10,3	8,6	8,5	13,3	10,9	10,1	10,8	11,2	13,7	10,7
2004	9,5	6,5	8,5	13,3	7,8	10,0	10,5	8,5	13,1	12,9	10,8	11,3	11,7	11,8	10,9
2005	12,7	10,2	8,7	15,7	11,7	12,1	14,6	12,6	17,9	16,0	14,6	13,0	14,6	15,4	16,3
2006	11,7	9,0	7,7	14,5	11,5	12,3	13,4	12,9	15,2	15,8	14,2	13,1	13,8	14,3	13,7
2007	10,6	8,0	7,8	12,5	11,2	11,1	11,0	11,6	14,2	13,5	11,0	13,3	12,4	13,4	11,9

Graf 4 Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel a registrovaná míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2007

Již v úvodu bylo řečeno, že možným faktorem ve vývoji kriminality může být i nezaměstnanost. V grafu 4 jsou dány do souvislosti právě míra nezaměstnanosti a dále počet trestných činů na tisíc obyvatel (pouze pro potřeby této práce, neboť je zde metodický nesoulad mezi stavovou veličinou nezaměstnanosti k 31. 12. a součtovou veličinou vztahenou na střední stav obyvatelstva). Obecně by tedy měl platit vztah v tom smyslu, že nízká míra nezaměstnanosti je doprovázena i nižší úrovní kriminality a naopak.

Výjimku tvořilo Hlavní město Praha, kde nezaměstnanost byla v roce 2007 sice nejnižší, ovšem kriminalita byla naopak nejvyšší. Uvedený vztah platil v plné míře pro kraje znázorněné v levém dolním kvadrantu grafu – Plzeňský, Královéhradecký, Jihočeský, Pardubický a kraj Vysočina (nižší úroveň nezaměstnanosti provázená nižší úrovní kriminality) a v pravém horním kvadrantu – Liberecký, Karlovarský a Ústecký kraj (vyšší úroveň nezaměstnanosti i vyšší úroveň kriminality).

Úroveň kriminality v Jihomoravském kraji i v celé České republice procházela v uplynulých letech výraznými změnami, trend zvyšování vystřídal na přelomu tisíciletí postupný pokles, míra objasnění však spíše kolísala. Vývoj kriminality byl spojen se změnami ve vývoji společnosti, jejích sociálních a ekonomických podmínek, detailní analýza prvotních příčin vlastního vývoje je však především věcí odborných kruhů. Všeobecně lze ovšem říci, že v boji s kriminalitou stále více do popředí vystupuje potřeba prevence, zaměřená na předcházení páchání trestné činnosti.